

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 19C/22/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114203546
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniela Drnáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2022:1114203546.8

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v právnej veci žalobcu: F. A., nar. XX.XX.XXXX, I.. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Š. XXXX/XX, XXX XX Bratislava, právne zastúpený JUDr. Pavol Kollár, spol. s r.o., Lehotského č. 4, 811 06 Bratislava, proti žalovanému: X. Q. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. X, XXX XX Bratislava, právne zastúpený AK Zahoráková & Partners, s.r.o., Krasovského 13, 851 01 Bratislava, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, takto

rozhodol:

I. Súd konanie **z a s t a v u j e** .

II. Súd žiadnej zo strán náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 05.02.2014 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že darovacia zmluva zo dňa 12.11.2010, registrovaná pod č. V30676/10 dňa 06.12.2010, uzatvorená medzi žalobcom ako darcom a žalovaným ako obdarovaným je neplatná.

2. Rozsudkom č.k. 19C/22/2014-63 zo dňa 19.05.2015 súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie, alebo aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 6Co/472/2015-76 zo dňa 30.09.2015 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, že žalobca bude musieť v konaní preukázať svoje tvrdenia, že darovaciu zmluvu neuzavrel slobodne a bude musieť produkovať dôkazy na preukázanie týchto tvrdení.

3. Uznesením č.k. 19C/22/2014-97 zo dňa 05.05.2016 súd prvej inštancie konanie prerušil do právoplatného skončenia dedičského konania po nebohom žalobcovi, nakoľko z úmrtného listu matričného úradu Mestská časť Bratislava-Podunajské Biskupice zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že žalobca zomrel dňa XX.XX.XXXX a v konaní išlo o majetkovú vec.

4. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

Podľa § 63 ods. 2 CSP, v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

V zmysle § 7 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou.

5. Súd mal v konaní preukázané, že žalobca dňa 02.03.2016 zomrel, čím stratil procesnú spôsobilosť a spôsobilosť byť stranou sporu. Súd v súlade s ust. § 63 ods. 1 CSP posúdil povahu vedeného sporu. Žalobca sa žalobou voči žalovanému domáhal určenia neplatnosti darovacej zmluvy. V žalobe namietal, že darovaciu zmluvu žalovaný sformuloval svojvoľne bez žalobcovho vedomia. Predmetom dokazovania v danom spore boli zákonné náležitosti právneho úkonu - darovacej zmluvy, a to náležitosti týkajúce sa prejavu vôle žalobcu, či žalobca darovaciu zmluvu uzavrel slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne. Žalobca podľa obsahu žaloby a jej petitu vrátenie daru nežaloval.

6. Podľa § 579 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, smrťou veriteľa právo zanikne, ak bolo plnenie obmedzené len na jeho osobu; zanikne aj právo na bolestné a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 630 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

7. Súd dospel k záveru, že nárok, ktorý si už nebohý žalobca uplatňoval, sa viazal výlučne na osobu žalobcu. Určenie neplatnosti právneho úkonu pre nedostatky právneho úkonu žalobcu spočívajúce v náležitostiach prejavu vôle predpokladá existenciu žalobcu, nakoľko len za jeho života je možné vykonať dokazovanie o spôsobe uzatvorenia darovacej zmluvy. Pokiaľ ide o majetkové právo darcu vyplývajúce z ust. § 630 Občianskeho zákonníka, toto rovnako predpokladá existenciu žalobcu, pretože v súlade s týmto ustanovením patrí právo domáhať sa vrátenia daru iba žijúcemu žalobcovi. Podľa komentovanej literatúry k Občianskemu zákonníku právo darcu domáhať sa vrátenia daru je jeho rýdzo osobné právo, ktoré jeho smrťou neprechádza ďalšie osoby a smrťou zanikne. Inak by tomu bolo v prípade, ak by darca už počas svojho života urobil voči obdarovanému prejav smerujúci k vráteniu daru, mohli by sa tak dedičia darcu domáhať vydania predmetu darovania. Žalobca sa v prebiehajúcom konaní vrátenia daru nedomáhal, domáhal sa určenia neplatnosti darovacej zmluvy pre nedostatky spočívajúce v náležitostiach prejavu vôle darcu (žalobcu) v procese uzavierania darovacej zmluvy. Tento osobný nárok, určenie neplatnosti darovacej zmluvy, nemohol rovnako prejsť na prípadných dedičov a preto súd v danom prípade osobnej povahy sporu nerozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi žalobcu, ktorý okruh dedičov vyplýval z osvedčenia o dedičstve sp zn. 3D/66/2016-184, Dnot 15/2016 zo dňa 22.03.2022, vydaného notárom P. F. X., keďže dedičia žalobcu by aj tak nemohli vstúpiť do práv a povinností poručiteľa (žalobcu). Súd preto pre danú procesnú prekážku, stratu spôsobilosti žalobcu byť stranou tohto sporu konanie vo veci podľa ust. § 161 ods. 2 CSP vo výroku I. uznesenia zastavil.

8. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. S poukazom na ust. § 257 CSP, keď výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ak vzhľadom na štádium konania, pri absencii ukončenia dokazovania vo veci, nebolo možné posúdiť jednoznačne úspešnosť ktorejkoľvek strany sporu a k zastaveniu konania nedošlo ani zavinením žalobcu, ani zavinením žalovaného, ale išlo o objektívnu skutočnosť, spočívajúcu v úmrtí žalobcu v priebehu konania, súd preto vo výroku II. uznesenia rozhodol tak, že nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnej zo strán sporu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I, písomne, dvojmo. /§ 357 písm.

a) a m) CSP/.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). /§ 363 CSP/